

Dosarul nr. 3ra-1126/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: L.Holevițaia)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Minciuna, V.Negru, E.Palanciuc)

Î N C H E I E R E

9 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Alina Darii împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, persoană terță Laurențiu Grecu, privind obligarea examinării sesizării,

împotriva deciziei din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată hotărârea din 17 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a fost emisă o decizie nouă, de admitere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La data de 26 aprilie 2019 Alina Darii a depus cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Ministerului Justiției privind obligarea examinării sesizării.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că la data de 25 februarie 2019 a depus în adresa Comisiei de disciplină a experților judiciari pe lângă Ministerul Justiției o cerere în vederea verificării existenței premizelor sancționării disciplinare a specialistului, medic legist, Laurențiu Grecu, care prin raportul de constatare suplimentar nr.201810D0250 din 18 august 2018 a concluzionat următoarele: „,xxxx”.

În opinia sa, la întocmirea concluziei date, expertul și-a depășit atribuțiile de serviciu, asumându-și competența organului de urmărire penală, expunându-se asupra legăturii cauzale directe dintre faptă și consecințe, ca parte componentă a laturii obiective a unei contravenții. Or, analiza și constatarea existenței componentei de contravenție ține de competența organului de urmărire penală sau a instanței de judecată, iar reieșind din prevederile art.12 alin.(2) din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, expertiza judiciară nu soluționează probleme privind legalitatea sau ilegalitatea faptelor săvârșite de persoanele fizice și juridice.

Prin răspunsul nr.05/D-364/19 din 3 aprilie 2019, Ministerul Justiției, i-a comunicat că, pentru a-și revendica drepturile pretins încălcate, este în drept să-se adreseze cu o acțiune în procedură civilă sau prin înaintarea unei plângeri organului de urmărire penală.

Conform reclamantei, poziția autorității publice expusă în răspuns contravine prevederilor art.62 din Legea nr.68 din 14 aprilie 2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, prevedere legală care reglementează expres procedura disciplinară în cadrul Comisiei de disciplină.

Prin urmare, odată cu depunerea sesizării către Comisia de disciplină pentru verificarea existenței temeiurilor de atragere la răspundere disciplinară a specialistului/expertului, urma să fie organizată ședința comisiei disciplinare în cadrul căreia să fie examinată sesizarea înaintată de reclamantă. Or, conform pct.9 din ordinul Ministerului Justiției nr.120 din 14 februarie 2018 cu privire la aprobarea Regulamentului Comisiei de disciplină a experților judiciari, Comisia de disciplină are următoarele atribuții: a) examinează cauzele disciplinare inițiate împotriva experților judiciari și aplică după caz, sancțiuni disciplinare după caz, sancțiuni disciplinare; b) sesizează organele competente în cazul în care fapta expertului judiciar constituie o contravenție sau infracțiune.

Astfel, anume Comisia de disciplină are competența de a examina cauzele disciplinare inițiate împotriva experților judiciari și aplică, după caz, sancțiuni disciplinare, adică Comisia urma să examineze sesizarea și să-i dea răspuns la sesizarea reclamantei privind abaterile disciplinare în acțiunile specialistului, medic legist, Laurențiu Grecu, motiv pentru care răspunsul oferit de către Secretarul de Stat, Nicolae Eșanu, îl apreciază drept neîntemeiat, fiind dat cu încălcarea/nerealizarea procedurii stabilite de lege și de către o persoană/funcționar, care nu deține competență în examinarea sesizărilor/cauzelor disciplinare inițiate împotriva experților judiciari.

În asemenea circumstanțe, Alina Darii a depus prezenta acțiune de apărare a drepturilor pretins încălcate în ordinea contenciosului administrativ, solicitând obligarea Comisiei de disciplină a experților judiciari pe lângă Ministerul Justiției de a iniția procedura disciplinară și de a examina sesizarea privind abaterea disciplinară în raport cu specialistul, medic legist, Laurențiu Grecu, cu comunicarea rezultatelor sesizării.

Prin hotărârea din 17 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată depusă de Alina Darii a fost admisă, fiind obligat Ministerul Justiției de a examina sesizarea depusă de către Alina Darii la data de 25 februarie 2019 privind pretinsa abatere disciplinară comisă de specialistul medic legist Laurențiu Grecu la întocmirea raportului de constatare nr.201810D0250 din 18 august 2018.

Prin încheierea din 26 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost dispusă atragerea în proces a lui Laurențiu Grecu în calitate de persoană terță.

Prin decizia din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată hotărârea din 17 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a fost emisă o decizie nouă, de admitere a acțiunii, fiind obligat Ministerul Justiției de a examina sesizarea depusă de către Alina Darii la data de 25 februarie 2019 privind pretinsa

abatere disciplinară comisă de specialistul medic legist Laurențiu Grecu la întocmirea raportului de constatare nr.201810D0250 din 18 august 2018.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că deși concluziile primei instanțe expuse în hotărâre corespund circumstanțelor de fapt, instanța de fond a omis atragerea în proces a persoanei terțe Laurențiu Grecu, motiv din care hotărârea primei instanțe a fost casată și emisă o decizie nouă privind admiterea acțiunii, în situația în care conform art.6 alin. (3) al Legii cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar nr.68 din 14 aprilie 2016, orice persoană care se consideră lezată în drepturile și libertățile sale prin acțiunile expertului judiciar sau ale instituției publice de expertiză judiciară are dreptul să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de legislația de procedură.

Respectiv, pârâțul Ministerul Justiției în temeiul art. 60 alin. (1) al Legii cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, în vederea verificării existenței temeiurilor de atragere la răspundere disciplinară a specialistului/expertului, urma să examineze sesizarea depusă de către intimata/reclamantă, care prin acțiunile expertului judiciar a fost considerată lezată în drepturi.

Invocând ilegalitatea deciziei enunțate, la data de 16 octombrie 2020, Ministerul Justiției a contestat-o cu recurs motivat, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a actului judecătoresc ce constituie obiectul prezentului recurs cu pronunțarea unei decizii noi, de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiate.

În susținerea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în referința asupra cererii de chemare în judecată și în cererea de apel motivată anexate la dosar, suplimentar invocându-se decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material. Or, autoritatea publică este în imposibilitate de examina sesizarea depusă de Alina Darii, deoarece Legea nr. 68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar invocată de petiționară nu este aplicabilă cazului dat.

În concluzie a invocat că instanța de apel s-a eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, a examinat superficial circumstanțele cauzei, nu a intrat în esența litigiului și nu a apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Ministerul Justiției în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2).

La rândul său, art. 245 alin. (2) Cod administrativ, reglementează expres că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Din interpretarea corectă a prevederii legale enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

La acest capitol, instanța de recurs reține și prevederile art. 96 alin. (1) Cod administrativ, conform cărora notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

În corespundere cu art. 33 Cod administrativ, comunicarea interinstituțională și comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.), acordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri.

Relevanța la caz au și prevederile 63 alin. (1) Cod administrativ, potrivit cărora calcularea termenelor în procedura administrativă se efectuează în conformitate cu prevederile art. 259-266 din Codul civil.

Iar în condițiile art. 261 alin. (1) Cod civil (art. 385 Cod civil în redacția din 1 martie 2019), dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, atunci ziua survenirii evenimentului sau momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Colegiul reține că decizia motivată din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost notificată participanților la proces, inclusiv reprezentantului recurentului, la data de 17 iulie 2020, ceea ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexată la dosar – xxxx.gov.md (f.d.77).

Prin urmare, în speță prin prisma prevederilor art. 245 alin. (2) Cod administrativ, termenul de procedură de 30 de zile instituit de legiuitor pentru valorificarea dreptului de a depune motivarea recursului împotriva deciziei din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău și-a început curgerea din ziua imediat următoare datei notificării actului judecătoresc de dispoziție respectiv – 18 iulie 2020 (f.d.77) și a expirat la data de 17 august 2020 (zi de luni).

Cu toate acestea, motivarea recursului Ministerului Justiției împotriva deciziei din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost depusă la data de 16 octombrie 2020 (f.d.82), fapt ce denotă depunerea motivării recursului după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2) Cod administrativ, cu atât mai mult că recurentul Ministerul Justiției nu a solicitat repunerea în termen a motivării recursului prin prisma 65 alin. (1) Cod administrativ.

Completul consideră că recurentul Ministerul Justiției fiind interesat în soarta soluționării prezentului litigiu, urma să întreprindă măsurile necesare de a-și proteja dreptul său de acces la instanță prin depunerea în termen a motivării recursului, care să corespundă exigențelor impuse de legiuitor, în caz contrar intervenind cu titlu de

sanctiune procedurală, declararea recursului inadmisibil în temeiul articolului 246 alin. (2) lit. e) Cod administrativ.

În acest sens este relevantă și jurisprudența CtEDO în care Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (Van Harn împotriva Germaniei).

În circumstanțele menționate și având în vedere că Ministerul Justiției a depus motivarea recursului după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul enunțat.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh